

Spørgsmålene er stillet efter ønske
fra Erling Bonnesen (V)

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 26. august 2013

Det talte ord gælder

Tale til samråd d. 28. august 2013 i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om spørgsmål AJ-AM

Samrådspørgsmål AJ

”Med henvisning til bl.a. artikler og leder i Fyns Stiftstidende d. 16. juli 2013, omhandlende produktion, forbrugeroplysning og markedsføring af æg i Danmark, bedes fødevareministeren redegøre for, om ministeren og dermed regeringen på kort eller længere sigt vil lukke for produktion af buræg i Danmark?”

Samrådspørgsmål AK

”Er fødevareministeren enig i, at danske buræg, skrabeæg, økologiske æg og frilandsæg er gode kvalitetsæg og blandt de bedste i Europa?”

Samrådspørgsmål AL

”Vil fødevareministeren følge forslaget fra sin partikollega, Dan Jørgensen (S), om at kræve billeder fra produktion af buræg påtrykt æggebakkerne? Eller er ministeren enig med sin fødevareordfører Orla Hav (S), der lægger afstand til Dan Jørgensens forslag?”

Samrådspørgsmål AM

Er fødevareministeren enig i, at det bør være således, at producenterne, fødevarevirksomhederne og detailhandelen vejleder og oplyser forbrugerne objektivt og sagligt, således at forbrugerne får det bedst mulige grundlag til at træffe sine egne valg

om, hvorvidt man vil have buræg, skrabeæg, økologiske æg eller frilandsæg i indkøbskurven?”

Svar

- Jeg er blevet stillet 4 spørgsmål, som handler om produktionen af buræg og forbrugeroplysning om, hvordan æg er produceret.
- Jeg vil gerne besvare spørgsmålene samlet.
- Først og fremmest vil jeg gerne sige, at jeg er rigtig glad for, at der er supermarkedskæder, der har valgt at udfase buræg.
- At Irma har gjort det og at Kvickly har gjort det, synes jeg er fremragende.
- Det har jeg kun ros til overs for – for supermarkederne spiller naturligvis en vigtig rolle i forbrugernes valg.
- Samtidig vil jeg gerne sige, at jeg anerkender til fulde, at buræg er æg på niveau med alle andre æg.
- Det er op til forbrugeren at vælge, om man ønsker økologiske æg eller æg fra en anden produktionsmetode.

- Vi har nogle regler om mærkning, der betyder, at forbrugeren har klarhed over, hvilken type æg man køber, når han/hun står med æggebakken i hænderne.
- Og derfor kan man sige, at vi i forvejen har god gennemsigtighed for forbrugeren.
- Der er lagt op til, at forbrugeren kan træffe et valg. Prioriterer man økologi? Eller prioriterer man noget andet? Man kan selv vælge.
- Det er også et faktum, at Danmark som landbrugsland har jobs i ægproduktionen.
- Og vi får produceret rigtig mange æg.
- Så jeg synes, det skal være op til forbrugeren selv at vælge.
- Jeg er rigtig glad for, at mange vælger økologi, men jeg anerkender også, at der er nogen, som ikke gør det.
- Det kan de gøre af forskellige årsager, og det må være op til dem selv, så længe de har et frit valg, og det er tydeligt for folk, når de vælger.
- Men der kan godt være folk, som står og skal vende hver en bukke femøre for at få enderne til at mødes.

- Eller som prioriterer, at hvis de skal på ferie eller andet, så er de nødt til at vælge det billigste alternativ – og det skal jeg ikke stille mig til dommer over for. Det må folk fuldstændig selv om.
- Det, jeg i stedet synes, vi skal gøre, er at sørge for, at dyrevelfærden bliver optimeret sådan, at det valg forbrugeren står og skal ende med at tage, er et valg, som er i orden.
- Og i den forbindelse vil jeg gerne nævne, at burhøns jo har været til debat i mange år og tilbage i 1999 blev reglerne om æg-læggende høner i EU-regi også ændret.
- Det gjorde de, fordi de gamle, traditionelle bure – som alle kan se for sig på den indre skærm, hvis man lukker øjnene – de ikke var gode nok, og ikke opfyldte hønernes naturlige adfærdsbehov.
- Derfor blev der lavet nogle regler om, at man skulle have udfaset de gamle bure – og det skulle være sket fra 1. januar '12.
- Og det krav har vi efterlevet i Danmark.

- Og det skal siges til ros for de danske ægproducenter, at man her har levet op til det, man havde forpligtet sig til.
- Det er ikke tilfældet for alle europæiske lande, men det har vi gjort i Danmark.
- Og det vil sige, at de æg, man kan købe i dag, ikke er sammenlignelige med de buræg, man fik for år siden.
- I dag har hønerne mulighed for at have et skrabeområde. De har fået lidt mere plads, de har også mulighed for at komme ind og sidde i en rede eller på en siddepind.
- De berigede bure har EFSA, som er EU's videnskabelige Komité, i en rapport fra 2004 på flere punkter udtalt sig positivt om.
- De har blandt andet sagt, at hønerne i de berigede bure havde bedre knoglestyrke end i de gamle bure.
- Og i vel-udstyrede berigede bure – som de danske – fandt EFSA, at dødeligheden blandt hønerne var lavere end i de alternative systemer. Det vil sige, at i de nye bure har hønerne lavere dødelighed end hønerne ved produktion af skrabeæg og frilandsæg.

- Ifølge oplysninger fra erhvervet har økologiske høner også en højere dødelighed end høner i berigede bure.
- De positive sider ved de berigede bure skal selvfølgelig vejes op imod, at disse høner ikke har den samme bevægelsesfrihed som i de alternative systemer, selvom de har mere plads end i de gamle bure.
- Vi har i Danmark mere vidtgående regler for burhøns end EU-reglerne kræver.
- Blandt andet har vi i Danmark en maksimal gruppestørrelse på højst 10 høner pr. bur, fordi der erfaringsmæssigt er forhøjet risiko for kannibalisme i grupper over en vis størrelse.
- For at modvirke kannibalisme har det været almindeligt at næbtrimme de kyllinger, der skulle bruges til ægproduktion.
- Derfor synes jeg også, at det er rigtig positivt, at branchen i sommeren 2013 meldte ud, at man er holdt op med at næbtrimme kyllinger beregnet på ægproduktion i berigede bure, fordi man næsten ikke ser kannibalisme hos de høner mere.

- Det vil sige, at de tiltag, vi har sat i værk med de berigede bure, har altså ud fra et dyrevelfærdsmæssigt synspunkt virket i forhold til, hvordan dyrene har det.
- Og det er selvfølgelig positivt, at man ikke længere behøver at næbtrimme kyllinger til burægproduktion.
- Derfor kan man samlet set sige, at der er taget nogle vigtige hensyn til nogle adfærdsbehov hos hønerne.
- Når det er sagt – skal vi som på alle andre områder følge med i ny forskning og erfaringer fra andre lande, så vi altid er helt sikre på, at vi har en produktion, som foregår dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt.
- Til spørgsmålet om kvaliteten af de danske æg, afhænger svaret af, hvad man forstår ved kvalitet.
- Jeg tror, at vi alle kan blive enige om, at kvalitet som minimum betyder, at fødevaren er sikker.
- Og jeg ved, at den danske æg-branche gør sig stor umage med produktionen.
- Efter en målrettet indsats er det lykkedes at få salmonellaforekomsten helt i bund, så der er en meget lille risiko for at finde salmonella i de danske æg, der sælges spiseklare til de danske forbrugere.

- Det er jeg rigtig glad for.
- Også forbrugeroplysning er vigtigt og noget, jeg prioriterer højt.
- Men mærkningen på varerne skal give mening og hjælpe forbrugerne til at træffe et informeret valg.
- Og så til spørgsmålet om, hvorvidt der skal billeder på æggebakkerne.
- Dyrevelfærden i en besætning er et øjebliksbillede og afhænger derfor i høj grad af producentens håndtering af dyrene. Det kan stå godt til, og det kan stå skidt til med dyr - uanset produktionsform.
- En mærkning med et billede fortæller derfor ikke noget om dyrevelfærden hos de konkrete dyr, som et æg kommer fra.
- Og jeg mener, at producenterne og fødevarevirksomhederne og detailhandlen til enhver tid skal oplyse forbrugerne objektivt og sagligt, så forbrugerne får det bedst mulige grundlag for at vælge mellem de forskellige æg.

- Æggebakkerne skal i dag være mærket med produktionsmetode. For buræg er der krav om, at de skal mærkes med ordet "buræg".
- Forbrugerne har derfor – som jeg sagde tidligere – allerede gode muligheder for at træffe et oplyst valg mellem buræg og for eksempel økologiske æg.
- I den ideelle verden kunne alle høner gå frit omkring både ude og inde.
- Men i erkendelse af, at vi også er et produktionsland, og et land, som har fokus på konkurrence-evne på arbejdskraft og på, hvilke muligheder vi har, så skal vi også have en mere realistisk tilgang til det.
- Jeg synes, at man kan sige, at med de buræg, der produceres i dag, har dyrene haft en forsvarlig gang på jord.
- De har haft adgang til reder, til siddepind, til lidt større områder og til skrabeområde.
- Derfor vil jeg sige, at vi skal prioritere dyrevelfærd, samtidig med at vi bevarer arbejdspladser.
- Det synes jeg, vi har imødekommet med de EU-regler, vi nu lever op til.

- Derfor synes jeg ikke, man skal skamme sig – uanset hvilke æg man køber.
- Tværtimod synes jeg, at man skal tage hatten af for, at vi fra dansk side har fået gennemført de EU-regler, som der var lagt op til – det har man ikke gjort alle steder.
- Forbrugeren har et valg. Man kan jo altid vælge økologisk, men det er op til den enkelte forbruger.